

Dušanka Marinković Drača*

Primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u postupcima javne nabave u Republici Hrvatskoj

Sadržaj

1. Uvod
2. Kriterij ekonomski najpovoljnije ponude prema Direktivama EU
3. Ekonomski najpovoljnija ponuda u zakonodavstvu Republike Hrvatske
  - 3.1. Razvoj zakonodavstva javne nabave
    - 3.1.1. Prva faza: 1997. - 2000.
    - 3.1.2. Druga faza: 2001. - 2007.
    - 3.1.3. Treća faza: 2008. - 2011.
4. Kriterij ekonomski najpovoljnije ponude u praksi
  - 4.1. Prisutnost kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u pokrenutim postupcima
  - 4.2. Pristup Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude
5. Primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude od 1. siječnja 2012. godine
6. Zaključak

1. Uvod

Prema nekim podacima, čak više od 16% GDP-a u Europskoj uniji troši se u javnoj nabavi.¹ Da bi se javni novac potrošio na što kvalitetniji način, odnosno dobila najveća vrijednost za ono što se troši, trošenje tog novca strogo je regulirano s prvenstvenom svrhom da se smanje različiti rizici, koji uglavnom proizlaze iz činjenice da oni koji donose odluke o trošenju javnog novca uglavnom ne snose posljedice svojih odluka u onolikoj mjeri kao što je to slučaj u privatnom sektoru.

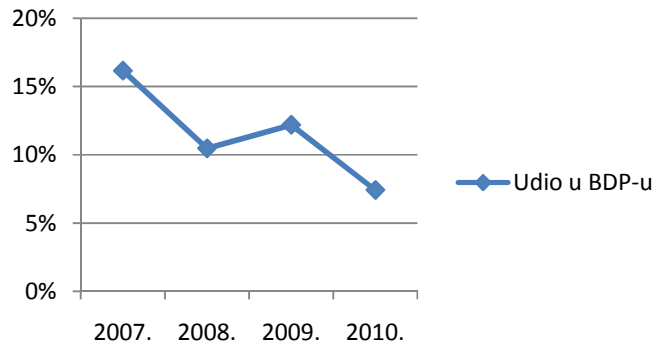
Republika Hrvatska je po udjelu javnih nabava u BDP-u 2007. godine bila na razini zemalja članica Europske unije. U toj godini 16,15% BDP-a trošeno je u javnoj nabavi. Međutim, u narednim godinama to učešće opada, osim u 2009. godini kada je vrijednosno sklopljen velik broj ugovora o javnoj nabavi radova odnosno okvirnih sporazuma. Te godine udio javne nabave u BDP-u iznosio je 12,19%, a 2010. tek 7,41%.

---

* Autorica je dipl. pravnica, viša savjetnica u TEB Poslovnim savjetovanju d.o.o. Zagreb i suradnica FCJP.

¹ T. Hunjak, *Ekonomski najpovoljnija ponuda*, Financije i porezi, 2-2010, s. 173 i dalje.

Udio javne nabave u BDP-u RH

2. Kriterij ekonomski najpovoljnije ponude prema Direktivama EU

Temeljni dokumenti kojima se uređuje područje javne nabave u Europskoj uniji su Direktiva 2004/18/EZ o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama i Direktiva 2004/17/EZ kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektorima vodoopskrbe, energetike, prometa i poštanskih usluga². Kada je riječ o kriteriju odabira, navedene Direktive upućuju da bi ugovore trebalo dodjeljivati na temelju objektivnih kriterija koji osiguravaju poštivanje načela transparentnosti, zabrane diskriminacije, i načela jednakog tretmana i koja jamče da su ponude procijenjene u uvjetima učinkovitog tržišnog natjecanja. Kao rezultat, prikladno je dopustiti primjenu samo dva kriterija: *najniža cijena* i *ekonomski najpovoljnija ponuda*.³

Kako bi se osiguralo poštivanje načela jednakog tretmana u dodjeli ugovora, prikladno je predvidjeti obavezu – koju je uspostavila sudska praksa Europskog suda – da se osigura nužna transparentnost kako bi se omogućilo da svi ponuditelji budu razumno informirani o kriterijima i rješenjima koja će se primjenjivati u pronalaženju ekonomski najpovoljnije ponude. Stoga je odgovornost naručitelja da pravovremeno navede kriterije za dodjelu ugovora i relativni značaj koji se pripisuje svakom od tih kriterija kako bi ih ponuditelji bili svjesni pri pripremanju svojih ponuda. Naručitelji mogu odstupati od navođenja značaja koji pripisuju kriterijima dodjele u uredno opravdanim slučajevima za koje moraju biti u mogućnosti navesti razloge, ukoliko pripisivanje značaja ne može biti utvrđeno unaprijed, posebice zbog složenosti ugovora. U takvim slučajevima, moraju navesti poredak kriterija prema njihovoj važnosti od najvažnijeg prema najmanje važnom.

Ukoliko naručitelji odaberu dodijeliti ugovor ekonomski najpovoljnijoj ponudi, ocijenit će ponude kako bi odredili koja nudi najbolju vrijednost za novac. Kako bi ovo učinili, određuju ekonomske i kvalitativne kriterije koji, kao cjelina, moraju omogućiti pronalaženje ekonomski najpovoljnije ponude za naručitelja. Određivanje tih kriterija ovisi o predmetu ugovora s obzirom da oni moraju omogućiti procjenu razine izvedbe koju je ponudio svaki ponuditelj u svjetlu predmeta ugovora, kako je definirano u tehničkim specifikacijama, te omogućiti mjerenje

² <http://www.javnabava.hr/stranica.aspx?pageID=11>, očitavanje 25. 08. 2011.

³ Direktiva 2004/18/EZ, čl. 53 i Direktiva 2004/17/EZ, čl. 55.

vrijednosti za novac svake ponude. Direktive navode primjerice kriterije koji mogu biti osnovom određivanja ekonomski najpovoljnije ponude: kvaliteta, cijena, tehničko dostignuće, estetske i funkcionalne osobine, ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, servisiranje nakon prodaje i tehnička pomoć, datum isporuke i rokovi isporuke ili rokovi završetka radova.

Kako bi se jamčio jednak tretman, kriteriji za dodjelu ugovora trebali bi omogućiti objektivno uspoređivanje i ocjenjivanje ponuda. Ako su ovi uvjeti ispunjeni, ekonomski i kvalitativni kriteriji za dodjelu ugovora, kao što su udovoljavanje ekološkim zahtjevima, mogu omogućiti da naručitelji zadovolje potrebe dotične javnosti kako je iskazano u specifikacijama ugovora. Pod istim uvjetima, naručitelj se može služiti kriterijima s ciljem udovoljavanja socijalnim zahtjevima, posebice kao odgovor na potrebe – definirane u specifikacijama ugovora – ljudi iz socijalno zapostavljenih slojeva, u koje spadaju oni koji primaju/koriste radove, opskrbu ili usluge koje su predmet ugovora.

Odabir temeljem ekonomski najpovoljnije ponude ima posebnu važnost kod zelene javne nabave⁴, ali je istodobno prilika za gospodarske subjekte da naručitelju osiguraju pravu dodanu vrijednost i pozitivno utječe na inovacije te gospodarske subjekte upućuje ka razvijanju boljih i trajnijih proizvoda. Ovo je naročito važno za sektor malih i srednjih poduzeća koji su inače izvor inovacija i značajnih razvojnih i istraživačkih djelatnosti.⁵

Upravo iz navedenih razloga kriterij ekonomski najpovoljnije ponude pretežit je u državama EU u odnosu na najnižu cijenu. U nekim zemljama predstavlja i 90% svih postupaka javne nabave.

To pokazuje i studija koja obuhvaća 180 poziva za nadmetanje objavljenih u razdoblju 21.7.2005 - 29.9.2005. preko EU-pragova vrijednosti u Danskoj, Finskoj i Švedskoj (odnosno 60 iz svake zemlje).⁶

Kriterij odabira na odabranom uzorku

	Finska	Švedska	Danska	Ukupno
Najniža cijena	7	6	5	10%
Ekonomski najpovoljnija ponuda	53	54	55	90%

---

⁴ Zelena javna nabava je nabava u kojoj naručitelj naručuje robe, radove ili usluge koje, u usporedbi s konvencionalnim robama, radovima ili uslugama, imaju tijekom cijelog životnog vijeka manji utjecaj na okoliš i jednake i/ili bolje funkcionalnosti.

⁵ *Commission of the European Communities, European Code of Best Practices Facilitating Access by SMEs to Public Procurement Contracts*, Brussels, 25. 06. 2008, s. 1 i dalje, http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/sme_code_of_best_practices_en.pdf; očitavanje 25. 08. 2011.

⁶ *Green Award Criteria in the Most Economically Advantageous Tender in Purchasing*; Katriina Parikka-Alhola, Ari Nissinen i Ari Ekroos, http://www.ippa.ws/IPPC2/BOOK/Chapter_12.pdf, očitavanje 27. 08. 2011.

3. Ekonomski najpovoljnija ponuda u zakonodavstvu Republike Hrvatske

3.1. Razvoj zakonodavstva javne nabave

Začetke zakonodavnog okvira javne nabave nalazimo u Zakonu o izvršavanju državnog proračuna 1994. godine⁷. U njemu je bilo naznačeno da se nabave iznad 50.000 DEM obavljaju putem javnog natječaja. Prva Uredba kojom su regulirani postupci nabave roba i usluga i ustupanja radova⁸ temeljena na postupcima nabave Svjetske banke stupila je na snagu 28. veljače 1995. godine.

Slijedile su još dvije uredbe koje su bile u primjeni tijekom 1996. i 1997. godine, a koje su zamijenile postojeću⁹.

Od ožujka 1998. u primjeni je Zakon o nabavi roba, usluga i ustupanju radova¹⁰. On je bio na snazi do 1. siječnja 2002, kada je stupio na snagu Zakona o javnoj nabavi¹¹, koji je doživio značajne izmjene i dopune 2005.¹² Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju¹³, RH se obvezala na postupno usklađivanje postojećih zakona o budućega zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice (franc. *acquis communautaire*), što uključuje, sukladno čl. 72. Sporazuma i područje javne nabave. Slijedom te obveze, a u okviru pregovaračkog poglavlja 5. koji nosi naziv *Javne nabave*, 3. listopada 2007. donijet je Zakon o javnoj nabavi¹⁴, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2008. godine, uz izmjene i dopune¹⁵ koje su u primjeni od 1. siječnja 2009.

Ovaj Zakon primjenjuje se do kraja 2011, budući je već usvojen novi Zakon o javnoj nabavi, koji stupa na snagu 1. siječnja 2012.¹⁶

Kroz zakonodavstvo javnih nabava možemo promatrati i pristup ekonomski najpovoljnijoj ponudi te ga podijeliti u nekoliko faza.

3.1.1. Prva faza: 1997. - 2000.

Zakon o nabavi roba, usluga i ustupanju radova definirao je najpovoljniju ponudu kao ponudu s najnižom cijenom, s potpuno istom vrstom, svojstvima i odlikama robe, usluga ili radova koji su traženi dokumentima nadmetanja. Tek iznimno je to mogla biti i ponuda koja je procijenjena kao najpovoljnija po cijeni i drugim mjerilima i zahtjevima objavljenim u dokumentima nadmetanja.

Međutim, ako je naručitelj namjeravao prihvatiti ponudu koja je procijenjena kao najpovoljnija prema cijeni i drugim mjerilima i zahtjevima, morao je prethodno dobiti suglasnost Uprave za

---

⁷ Zakon o izvršavanju državnog proračuna 1994. godine, *Nar. nov. RH*, br. 28/94, čl. 24.

⁸ Uredba o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova, *Nar. nov. RH*, br. 13/95.

⁹ [Uredba o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova](#), *Nar. nov. RH*, br. 25/96 i Uredba o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova, *Nar. nov. RH*, br. 33/97.

¹⁰ Zakon o nabavi roba, usluga i ustupanju radova, *Nar. nov. RH*, br. 142/97 i 32/01.

¹¹ Zakon o javnoj nabavi, *Nar. nov. RH*, br. 117/01.

¹² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, *Nar. nov. RH*, br. 92/05.

¹³ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, *Nar. nov. RH - Međunarodni ugovori*, br. 14/01.

¹⁴ Zakon o javnoj nabavi, *Nar. nov. RH*, br. 110/07.

¹⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, *Nar. nov. RH*, br. 125/08.

¹⁶ Zakon o javnoj nabavi, *Nar. nov. RH*, br. 90/11.

nabavu¹⁷ i to objaviti te unijeti u dokumente nadmetanja. Kada bi naručitelj donio odluku da kao najpovoljniju ponudu prihvaća ovako odabranu ponudu i na tu odluku prigovori, drugi ponuditelj bio je u obvezi u roku od 3 dana o tome izvijestiti Upravu za nabavu, u protivnom, odluka o izboru nije bila valjana.

3.1.2. Druga faza: 2001. - 2007.

Zakon o javnoj nabavi iz 2001. godine definirao je najpovoljniju ponudu kao prihvatljivu ponudu sposobnog ponuditelja s istom vrstom, svojstvima i kvalitetom robe, usluga ili radova traženim u dokumentaciji za nadmetanje, a koja je određena prema najnižoj cijeni ili ekonomski najprihvatljivija ponuda prema cijeni i dodatnim kriterijima odabira ako su navedeni u dokumentaciji za nadmetanje.

Budući da su kao kriteriji odabira bili navedeni i neki koji se traže i kao dokazi sposobnosti (jamstvo za kakvoću, financijski pokazatelji, visina kapitala i broj zaposlenih), izmjenama Zakona 2005. godine izmijenjeni su i kriteriji odabira najpovoljnije ponude, tako da je utvrđeno kako pri određivanju ekonomski najpovoljnije ponude, osim cijene ponude, naručitelj može primijeniti dodatne kriterije, kao što su: kvaliteta, tehničko dostignuće, estetske, funkcionalne i ekološke osobine, tekući troškovi i troškovi održavanja, ekonomičnost, mogućnost servisiranja nakon prodaje i tehnička pomoć, obveza osiguranja rezervnih dijelova, sigurnost opskrbe, rok isporuke, rok završetka radova i sl. Naručitelj je obavezan prije izrade dokumentacije za nadmetanje sastaviti izvješće o razlozima primjene dodatnih kriterija.

3.1.3. Treća faza: 2008. - 2011.

Zakonom o javnoj nabavi, koji je u primjeni od 1. siječnja 2008. godine¹⁸, trebao je biti usklađen i institut ekonomski najpovoljnije ponude s Direktivama. Tako se u Zakonu navode kriteriji istovjetno Direktivama: kvaliteta, cijena, tehničko dostignuće, estetske i funkcionalne osobine, ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, servisiranje nakon prodaje i tehnička pomoć, datum isporuke i rokovi isporuke ili rokovi završetka radova. Čak je i nomotehnički dana prednost tom kriteriju, tako da se navodi ispred kriterija najniže cijene. Međutim, iz ranijeg Zakona¹⁹ zadržana je obveza naručitelja da prije izrade dokumentacije za nadmetanje sastavi izvješće o razlozima primjene dodatnih kriterija. Ovakva obveza nije predviđena Direktivama²⁰.

Izmjenama Zakona, koje su u primjeni od 1. siječnja 2009. godine,²¹ nije se mijenjao institut ekonomski najpovoljnije ponude.

Zakonom je propisano da ako se odabire na temelju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, javni naručitelj u objavi ili u dokumentaciji za nadmetanje, odnosno u opisnoj dokumentaciji u

---

¹⁷ Prema Zakonu o nabavi roba, usluga i ustupanju radova *Uprava za nabavu* je djelovala kao unutarnja ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija. Uredbom 2003. godine Ured postaje stručna služba Vlade Republike Hrvatske, a od 2008. godine djeluje kao Uprava za sustav javne nabave u okviru Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

¹⁸ V. bilj. 14.

¹⁹ V. bilj. 12.

²⁰ V. bilj. 3.

²¹ V. bilj. 15.

slučaju natjecateljskog dijaloga, navodi sve kriterije za odabir ponude, čiju primjenu predviđa, u odnosu na relativno značenje koji im pridaje. Značenje kriterija može se izraziti određivanjem niza vrijednosti s odgovarajućim maksimalnim rasponom.

Ako prema mišljenju javnog naručitelja iz dokazivih razloga nije moguće utvrditi kriterije za odabir na temelju ekonomski najpovoljnije ponude u odnosu na relativno značenje koji im se pridaje, javni naručitelj u objavi i/ili u dokumentaciji za nadmetanje ili opisnoj dokumentaciji u slučaju natjecateljskog dijaloga navodi sve kriterije za odabir ponude, čiju primjenu predviđa, po redosljedu – od najvažnijega do najmanje važnog.

Naručitelj je obvezan sastaviti izvješće o razlozima primjene kriterija za odabir na temelju ekonomski najpovoljnije ponude u odnosu na relativno značenje, te ukoliko je moguće odrediti njihovu razmjernu vrijednost u ukupnom sustavu vrednovanja i način izračuna.

Kriteriji odabira ne smiju utjecati na primjenu odredaba kojima je propisana novčana naknada za određene usluge, a pri nabavi robe ne smiju utjecati na primjenu odredaba kojima su propisane fiksne cijene.²²

4. Kriterij ekonomski najpovoljnije ponude u praksi

4.1. Prisutnost kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u pokrenutim postupcima

Usvajanje Zakona o javnoj nabavi, koji je, usklađen s Direktivama EU, trebao napraviti zaokret u korištenju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, bio je poticajan određenom dijelu naručitelja u odabiru ekonomski najpovoljnije ponude za kriterij odabira najpovoljnije ponude. Tako se u 2008. godini - prvoj godini primjene toga Zakona 406 naručitelja odlučilo primijeniti kriterije ekonomski najpovoljnije ponude. Međutim, u godinama koje slijede taj broj se smanjuje, tako da je u prvih šest mjeseci 2011. godine svega 51 naručitelj naveo taj kriterij kao kriterij odabira najpovoljnije ponude. Tako je i udio ekonomski najpovoljnije ponude u odnosu na ukupan broj objava u stalnom padu - s 2,2% u 2008. godini, na 0,46% u prvih šest mjeseci 2011. godine.

Udio kriterija odabira prema broju objava

	ENP*	NAJNIŽA CIJENA	UKUPNO	UDIO ENP UKUPNOM BROJU
2008. ²³	406	18.028	18.434	2,20%
2009. ²⁴	392	26.476	26.868	1,46%

²² Čl. 58 Zakona o javnoj nabavi (v. bilj. 13 i 14).

²³ http://www.javnabavah.hr/userfiles/file/Godi%C5%A1nja%20izvje%C5%A1%C4%87a/Sveukupno_Statisticko_Izvjesce_o_javnoj%20nabavi_u%20_2008-1.pdf, očitavanje 10. 08. 2011.

²⁴ http://www.javnabavah.hr/userfiles/file/Godi%C5%A1nja_izvje%C5%A1%C4%87a/, očitavanje 10. 08. 2011.

2010. ²⁵	177	25.991	26.168	0,68%
I-VI. 2011. ²⁶	51	11.128	11.179	0,46%

* ENP - ekonomski najpovoljnija ponuda

S obzirom na mali udio u ukupnom broju objava, isti trend je prisutan i kada je riječ o udjelu tog kriterija u odnosu na vrijednost pokrenutih postupaka.

*Udio kriterija odabira prema broju vrijednosti objavljenih postupaka*²⁷

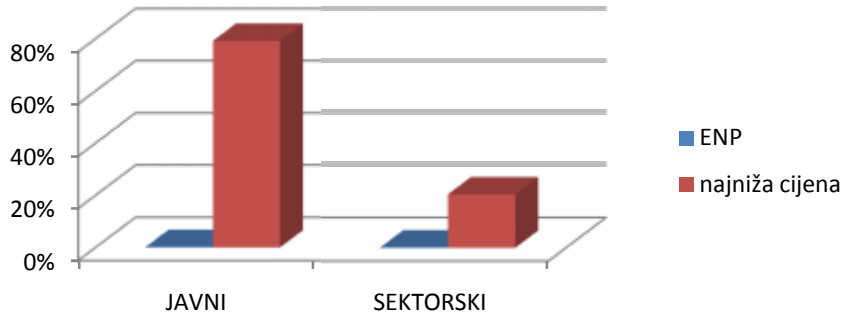
	Ukupna vrijednost	ENP	Vrijednost	Udio	Najniža cijena	Vrijednost	Udio
2008.	22.181.255.882	406	298.774.763	1,35%	18.028	21.882.749.869	98,65%
2009.	37.362.739.515	392	531.870.629	1,42%	26476	36.830.868.886	98,58%
2010.	20.175.840.099	177	257.310.344	1,28%	25991	19.918.529.755	98,72%
I-VI. 2011.	11.851.812.771	51	79.549.196	0,67%	11128	11.772.263.575	99,33%

²⁵ http://www.javnanabava.hr/userfiles/file/Statisti%C4%8Dka%20izvje%C5%A1%C4%87a/Godi%C5%A1nja/Statisticko_izvjesce_JN-2010.pdf, očitavanje 10. 08. 2011.

²⁶ <http://www.javnanabava.hr/stranica.aspx?pageID=254>, očitavanje 10. 08. 2011.

²⁷ V. bilj. 24-27.

Udio kriterija odabira prema broju objava za I. - VI. 2011.²⁸ za javne²⁹ i sektorske naručitelje³⁰

Uspoređujući statističke pokazatelje udjela kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u objavama sklopljenih ugovora može se zaključiti da kriterij ekonomski najpovoljnije ponude bilježi pad, a u apsolutnom iznosu riječ je o gotovo zanemarivoj prisutnosti toga kriterija u odabiru najpovoljnije ponude.

4.2. Pristup Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude

Iznimno malo učešće ekonomski najpovoljnije ponude u ukupnom broju objavljenih postupaka ne znači da je u tim postupcima i sklopljen ugovor o javnoj nabavi primjenom toga kriterija. Naime, nerijetko ponuditelji upravo u tim postupcima ulažu žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave³¹. Tako je 2009. godine u predmetima gdje je kriterij odabira bila najniža cijena u odnosu na pokrenute postupke uloženo 5,14 posto žalbi, dok je u predmetima gdje je kriterij odabira ekonomski najpovoljnija ponuda taj postotak znatno veći - 12,5 posto.

²⁸ V. bilj. 27.

²⁹ Javni naručitelji koji su obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi jesu: državna tijela Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje su osnovane za određene svrhe radi zadovoljavanja potreba u općem interesu, koje nemaju industrijski ili trgovački značaj i ispunjavaju propisane uvjete i udruge koje je osnovao neki od javnih naručitelja.

³⁰ Sektorski naručitelji su naručitelji koji obavljaju djelatnost na području vodoopskrbe, energetike, prometa i poštanskih usluga.

³¹ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave osnovana je za rješavanje žalbi u postupcima javne nabave posebnim Zakonom o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (*Nar. nov. RH*, br. 21/10).

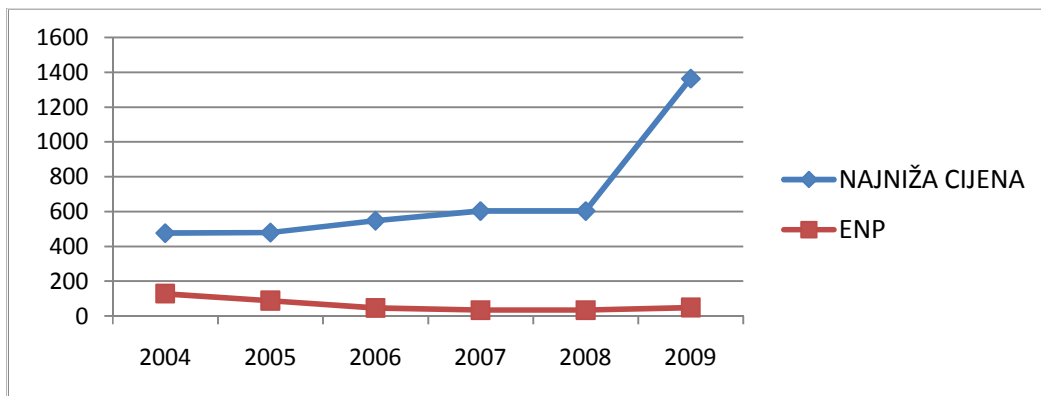

Prikaz broja predmeta pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave u odnosu na kriterij odabira

Kriterij odabira	2004. ³²		2005. ³³		2006. ³⁴		2007. ³⁵		2008. ³⁶		2009. ³⁷	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Najniža cijena	476	61,1	479	64,21	547	78,59	603	94,66	603	94,66	1.361	95,71
ENP	128	16,4	88	11,80	46	6,61	34	5,34	34	5,34%	49	3,45
Ostalo*	175	22,5	179	23,99	103	14,8					12	
Ukupno	779	100	746	100	696	100	637	100	637	100	1.422	0,84%

*Kriterij nije utvrđen: odbačaj, obustava, upravni spor, predmet nije riješen, nepoznat kriterij

Broj predmeta pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave u odnosu na kriterij odabira³⁸

I sama Državna komisija u svojim izvješćima konstatira kako je kao kriterij odabira najčešće u upotrebi najniža cijena. Pri tomu valja zapaziti da kriterij ekonomski najpovoljnije ponude niti u jednom od slučajeva u kojima su u promatranom vremenu ulagane žalbe, po ocjeni Državne

³² Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2004, <http://www.dkom.hr/default.aspx?id=25>, očitavanje 17. 08. 2011.

³³ Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2005, http://www.dkom.hr/UserDocsImages/Godisnje_izvjesce_o_radu_za_2005.pdf, očitavanje 17. 08. 2011.

³⁴ Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2006, http://www.dkom.hr/UserDocsImages/Izvjesce_DKOM_2006.pdf, očitano 17. 08. 2011.

³⁵ Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2007, http://www.dkom.hr/UserDocsImages/IZVJESCE_DK_KONTROLA_JAVNE_NABAVE.pdf, očitavanje 17. 08. 2011.

³⁶ Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2008, http://www.dkom.hr/UserDocsImages/IZVJESCE_DK_KONTROLA_JAVNE_NABAVE.pdf.

³⁷ Izvješće o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave za 2009, http://www.dkom.hr/UserDocsImages/IZVJESCE_DKOM_2009.pdf

³⁸ V. bilj. 28-33.

komisije nije zakonito propisan ili proveden. U Izvješću za 2005. godinu³⁹ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave zaključuje da je uzrok tome loša zakonska normiranost i razrađenost tog instituta javne nabave. Nakon što je donijet novi Zakon o javnoj nabavi⁴⁰, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2008. godine, Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave i nadalje poništava sve postupke u kojima je kriterij odabira ekonomski najpovoljnija ponuda i u kojima su uložene žalbe, ali sada taj stav obrazlaže na način da se „nezakonita primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude najčešće ogleda u sljedećim nepravilnostima: nema izvješća o razlozima primjene dodatnih kriterija, nije dokazana ekonomska opravdanost primjene dodatnih kriterija, odnosno dodatni kriteriji odabira nisu povezani s predmetom nabave i slično.“⁴¹

Budući da je izrada izvješća o razlozima primjene kriterija za odabir na temelju ekonomski najpovoljnije ponude u odnosu na njihovo relativno značenje propisana kao obveza, propust naručitelja da isto sačini osnovom je poništenja postupka. Tako u svim slučajevima nedostatka izvješća Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave utvrđuje, kao i u ovom slučaju: "Pregledom dostavljene dokumentacije nedvojbeno je utvrđeno da naručitelj u predmetnom postupku nije sastavio izvješće iz kojeg bi bila razvidna ekonomska isplativost primjene dodatnih kriterija uz cijenu. Utvrđena nepravilnost bitna je povreda Zakona iz članka 140 stavka 2 točke 2 Zakona o javnoj nabavi i valjan razlog za poništenje predmetnog postupka javne nabave u cijelosti."⁴²

Za Državnu komisiju je također od utjecaja dovođenje utvrđenih kriterija u vezu s predmetom nabave, tako da "bez valjanog obrazloženja dodatnog kriterija nije moguće procijeniti opravdanost i svrhu korištenja istog."⁴³ Naručitelj je u jednom predmetu nabave kao jedan od dodatnih kriterija propisao servis - postojanje certificiranog i educiranog servisera na području Republike Hrvatske s minimalno pet godina radnog iskustva na servisiranju iste ili slične opreme. Odredio je i način vrednovanja ponuda pa je u pogledu servisa propisao da ponuda ponuditelja koji nudi certificiranog i educiranog servisera s najdužim radnim iskustvom dobiva maksimalnih 10 bodova. Državna komisija poništila je postupak uz obrazloženje da takvo vrednovanje radnog iskustva nije u skladu s ciljem primjene dodatnih kriterija u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude i opravdanošću primjene navedenog kriterija. Ponuda koja bi bila dvanaesta po cijeni dobila bi negativne bodove. Tako postavljenim bodovanjem nije omogućeno objektivno, ravnopravno i proporcionalno ekonomsko vrednovanje ponuda."⁴⁴

Dio postupaka se poništava jer naručitelji nisu jasno razradili kriterije i odredili način izračuna svakoga od njih: "Naručitelj nije odredio način vrednovanja ponuda i ekonomsku (financijsku) isplativost primjene dodatnog kriterija uz cijenu, odnosno stupanj očekivane koristi od kriterija. U slučaju ekonomski najpovoljnije ponude dodatne kriterije treba dovesti u vezu s predmetom nabave. Upravo kroz razradu kriterija, kao i metode vrednovanja svakog kriterija, omogućena je

---

³⁹ V. bilj. 33. s. 24.

⁴⁰ V. bilj. 14 i 15.

⁴¹ V. bilj. 37, s. 27.

⁴² Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Klasa: UP/II-034-02/10-01/662, Urbroj: 354-01/09-07 od 01. 06. 2011, Dostupno na <http://dkom.hr/default.aspx?id=101>, Upisnik.

⁴³ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Klasa: UP/II-034-02/10-01/175, Urbroj: 354-01/10-7 od 22. 04. 2010, Dostupno na <http://dkom.hr/default.aspx?id=101>, Upisnik.

⁴⁴ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Klasa: UP/II-034-02/10-01/1762, Urbroj: 354-01/11-9 od 21. 01. 2011, Dostupno na <http://dkom.hr/default.aspx?id=101>, Upisnik.

kontrola objektivnosti ocjenjivanja naručitelja. Važno je da svaki kriterij bude jasno određen, kako u pogledu sadržaja, tako i načina izračuna."⁴⁵

Međutim, Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave poništava postupke i u slučajevima kad naručitelj sačini izvješće. Primjerice, naručitelj je sačinio izvješće i u dokumentaciji iznio i način bodovanja prema istaknutim kriterijima. Kao razlog primjene kriterija ekonomski najpovoljnije ponude naručitelj je u izvješću o razlozima primjene dodatnih kriterija naveo da se odlučio za primjenu navedenih kriterija iz razloga složenosti izrade projektne dokumentacije (radi visokih podzemnih voda i blizine mora te izgradnje turističkog naselja). Međutim, i taj postupak je poništen, a obrazloženje razloga poništenja je sljedeće: "U navedenom izvješću naručitelj mora navesti razloge zbog kojih primjenjuje dodatne kriterije te dokazati konkretnu financijsku isplativost primjene dodatnih kriterija baš na svom predmetu nabave, odnosno mora dokazati koliko je za njega isplativije primijeniti dodatne kriterije nego primijeniti kriterij najniže cijene, dok u dokumentaciji za nadmetanje mora navesti dodatne kriterije po redoslijedu važnosti i odrediti njihovu razmjernu vrijednost u ukupnom sustavu vrednovanja od 1% do 100% te način izračuna. Pregledom dostavljene dokumentacije za nadmetanje nedvojbeno je utvrđeno da naručitelj nije valjano sastavio izvješće, budući da iz istoga mora biti razvidna ekonomska isplativost primjene dodatnih kriterija uz cijenu, odnosno stupanj očekivane ekonomske koristi od kriterija. Naime, odnos cijene i ostalih kriterija treba promatrati kroz ovisnost očekivane koristi, tj. značaja udjela cijene u cjelokupnom predmetu nabave. Primjena kriterija od kojih naručitelj nema ekonomske koristi je bespredmetna."⁴⁶

Problem u primjeni kriterija ekonomski najpovoljnije ponude javlja se upravo stoga što Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave postavlja kao zahtjev naručiteljima da dokažu konkretnu financijsku isplativost primjene dodatnih kriterija. To je zahtjev kojeg je nemoguće ostvariti, pogotovo kod ocjene kvalitativnih kriterija, koji se u pravilu ne mogu preračunati u novčani iznos⁴⁷.

Da je pretjeran zahtjev Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave kako u svim postupcima javne nabave treba matematički iskazati financijsku korist od primjene svakoga odabranog kriterija, možemo vidjeti i na primjeru odluka Europskog suda:

Odluka Europskog suda povodom spora između Europske komisije i Republike Francuske - European Court of Justice (ECJ) – C 225/98: Europska komisija je podnijela zahtjev Sudu protiv Republike Francuske jer je propustila postupiti u skladu s europskom legislativom u javnoj nabavi vezano uz sklapanje ugovora za izgradnju i opremanje školskih zgrada u regiji Nord-Pas-de-Calais. Europska komisija je najviše prigovarala naručitelju na korištenju socijalnog kriterija, po kojemu je ponuditelj obvezan koristiti radnu snagu u skladu sa lokalnim projektom za smanjenje nezaposlenosti. Europski sud je obranio francusku praksu i donio odluku da u korištenju ekonomski povoljnijih uvjeta, naručitelj može koristiti i kriterij borbe protiv nezaposlenosti kao kriterija u izboru ponuditelja. Ograničenje u primjeni tog kriterija je samo da on mora biti u skladu s temeljnim načelima prava Zajednice, naročito u pogledu slobode pružanja usluga, te da je taj kriterij naveden u dokumentaciji za nadmetanje i pristupačan svim

---

⁴⁵ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Klasa: UP/II-034-02/10-01/634, Urbroj: 354-01/10-7 od 06. 07. 2010, Dostupno na <http://dkom.hr/default.aspx?id=101>, Upisnik.

⁴⁶ Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Klasa: UP/II-034-02/10-01/68, Urbroj: 354-01/10-8 od 23. 03. 2010, Dostupno na <http://dkom.hr/default.aspx?id=101>, Upisnik.

⁴⁷ Hunjak, bilj. 1, s. 175.

ponuditeljima. Ova odluka Europskog suda potvrdila je mogućnosti korištenja socijalnih kriterija u javnoj nabavi, što znači da je riječ o kriteriju koji se ne može financijski iskazati.

Odluka Europskog suda povodom spora između Concordia Bus Finland i Grada Helsinkija - European Court of Justice (ECJ) – C 513/99: Trgovačko društvo Concordia Bus Finland Oy Ab podnijelo je nadležnom sudu tužbu protiv Grada Helsinkija, nakon što nije dobio posao na natječaju za prometovanje u linijama gradske autobusne mreže Helsinkija mada je njegova ponuda bila najjeftinija. U tom postupku postavilo se pitanje: može li naručitelj među kriterijima za dodjelu javnoga ugovora na temelju ekonomski najbolje ponude, uključiti i smanjenje ispuštanja dušikovog oksida ili razine buke vozila, i to na način da se u svrhu usporedbe ponuditelja mogu dodijeliti dodatni bodovi, ukoliko je takvo ispuštanje ili razina buke ispod određene granice?

Na ovim osnovama, Europski sud je tim povodom odlučio: "Članak 36(1)(a) Direktive 92/50/EEZ od 18. lipnja 1992, koja se odnosi na usklađivanje postupaka dodjele javnih ugovora za usluge, mora se tumačiti na način da u slučajevima gdje, u kontekstu javnog ugovora za pružanje usluga gradskog autobusnog prijevoza, naručitelj odlučuje sklopiti ugovor s ponuditeljem koji je dao ekonomski najbolju ponudu, on u obzir može uzeti ekološke kriterije poput razine ispuštanja dušikovog oksida ili razine buke autobusa, pod uvjetom da se oni odnose na predmet ugovora, da oni naručitelju ne daju neograničenu slobodu odabira, da su izričito navedeni u ugovornoj dokumentaciji ili obavijesti o natječaju, te da udovoljavaju svim temeljnim načelima zakona EZ-a, posebice načelu nediskriminacije. Načelo jednakog tretmana ne isključuje da se u obzir uzmu kriteriji vezani uz zaštitu okoliša, poput onih koji su u pitanju u glavnom postupku, samo zato što je prijevozno poduzeće u vlasništvu naručitelja jedno od nekolicine poduzeća koja mogu ponuditi autobusni vozni park koji ispunjava te kriterije."

Navedene presude Europskog suda ukazuju da se za primjenu Direktiva ne postavljaju zahtjevi glede financijskog iskazivanja svakog od kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, kako to traži Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave. Ono na čemu ima osnove inzistirati je da dodatni kriteriji budu stvarno povezani s predmetom nabave, ali na logičkoj razini, da su natjecateljima poznate težine kriterija koje će naručitelj koristiti u računanju bodova za svaku ponudu te da je poznat postupak kojim će se izračunati ti bodovi.

Iako nije rađeno istraživanje razloga neprimjene kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, svakako je naručitelje u određenom dijelu obeshrabilo i stajalište Držane komisije za kontrolu postupaka javne nabave, tako da se vrlo rijetko odlučuju za primjenu toga kriterija.

Slijedom toga, u Republici Hrvatskoj je zanemariva i primjena natjecateljskog dijaloga, budući je prilikom sklapanja ugovora temeljem takvoga postupka obvezni kriterij upravo ekonomski najpovoljnija ponuda. To ilustriraju i podaci da je u 2008. godini, prvoj godini primjene Zakona o javnoj nabavi, proveden 21 postupak temeljem natjecateljskog dijaloga, da bi se kasnije taj broj smanjio na jedan u 2009. godini, 9 u 2010. godini, dok u prvih šest mjeseci 2011. godine nije proveden niti jedan postupak natjecateljskog dijaloga.

5. Primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude od 1. siječnja 2012. godine

U okviru značajnih promjena koje donosi novi Zakon o javnoj nabavi⁴⁸, koji će se početi primjenjivati od 1. siječnja 2012. godine, sadržane su i promjene koje se odnose na ekonomski najpovoljniju ponudu⁴⁹.

Uz najnižu cijenu i nadalje se kao kriterij odabira navodi ekonomski najpovoljnija ponuda. Bitni elementi za odabir toga kriterija jesu:

- riječ je o najpovoljnijoj ponudi sa stajališta javnog naručitelja⁵⁰,
- različiti kriteriji koji se određuju trebaju biti povezani s predmetom nabave,
- kriteriji za odabir ne smiju biti diskriminirajući,
- kriteriji su primjerice navedeni: kvaliteta, cijena, tehničke prednosti, estetske i funkcionalne osobine, ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, usluga nakon prodaje i tehnička pomoć, datum isporuke i rok isporuke ili rok izvršenja,
- javni naručitelj mora u pozivu na nadmetanje ili u dokumentaciji za nadmetanje, odnosno u slučaju natjecateljskog dijaloga u opisnoj dokumentaciji, navesti relativni značaj koji pridaje svakom pojedinom kriteriju - ti se značajni mogu izraziti određivanjem raspona s odgovarajućom maksimalnom razlikom,
- ako prema mišljenju javnog naručitelja, iz dokazivih razloga, nije moguće navesti relativni značaj kriterija, javni naručitelj mora navesti sve kriterije po redoslijedu od najvažnijeg do najmanje važnog,
- u slučaju ugovora o javnim uslugama i ugovora o javnoj nabavi robe, kriteriji za odabir ponude ne smiju utjecati na primjenu zakona, drugih propisa i upravnih akata kojima je propisana novčana naknada za određene usluge primjerice za arhitektonske, inženjerske ili odvjetničke usluge odnosno fiksna cijena za određenu robu, primjerice, za školske knjige.

U usporedbi sa sada važećim Zakonom o javnoj nabavi, može se uočiti bitna razlika. Naime, novi Zakon o javnoj nabavi briše obvezu naručitelja da sastavi izvješće o razlozima primjene kriterija za odabir na temelju ekonomski najpovoljnije ponude u odnosu na relativno značenje. Izostankom obveze izrade izvješća svakako će biti otklonjen jedan od najčešćih razloga poništavanja postupaka javne nabave u predmetima u kojima je kao kriterij odabira predviđena ekonomski najpovoljnija ponuda.

6. Zaključak

Česte promjene zakonodavstva javnih nabava nisu utjecale na povećanje broja postupaka u kojima su uz najnižu cijenu bili zastupljeni i drugi kriteriji, kojima bi se ostvario cilj *value for money*. Restriktivan pristup Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave u primjeni ovoga kriterija, kojim se od naručitelja zahtijeva da se doslovno svaka kriterijska vrijednost, pa

---

⁴⁸ V. bilj. 15.

⁴⁹ Čl. 82 (v. bilj. 15).

⁵⁰ U postupku u kojem se vrednuje više kriterija važan je vrijednosni sustav naručitelja, njegova procjena vrijednosti svakoga od kriterija, tako da je moguće da u odnosu na isti predmet nabave različiti naručitelji koriste različite kriterije i da im pridodaju različite vrijednosti.

čak i ocjena za kvalitativne kriterije može preračunati u novčani iznos, dodatno obeshrabruje naručitelje da provode postupke primjenom kriterija ekonomski najpovoljnije ponude. Novi Zakon o javnoj nabavi, koji će se početi primjenjivati od 1. siječnja 2012. godine, autorica vidi kao šansu u promjeni pristupa.

Međutim, kako bi se otvorio prostor širenju toga kriterija u postupcima javne nabave, nije dovoljna samo ova zakonska promjena. Europska komisija u Izvješću o napretku Hrvatske za 2010. navodi: "Može se izvijestiti da je postignut dobar napredak, osobito u poboljšanju sposobnosti glavnih dionika da koordiniraju i provode politiku javne nabave. Potrebno je zadržati političku predanost reformama. Na svim razinama sustava nabave, uključujući i gospodarske subjekte, i dalje je potrebno povećavati kapacitete za učinkovitu primjenu provedbenih zakona, metoda i alata."⁵¹

Ova konstatacija odnosi se i na implementaciju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u postupke javne nabave. Kako bi se ostvario taj cilj, nužna je aktivnija uloga svih dionika ovoga postupka: naručitelja, Uprave za sustav javne nabave, Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Uz edukaciju o prednostima takvog načina odabira najpovoljnije ponude i pristupu trošenja proračunskih sredstava na principu *value for money*, načina određivanja kriterija i određivanja relativnog značaja koji pridaje svakom pojedinom kriteriju, svakako je nužno i osloboditi se straha da bi se takvim načinom određivanja najpovoljnije cijene mogla narušavati temeljna načela javne nabave.

Bolja učinkovitost trošenja javnog novca primjenom kriterija ekonomski najpovoljnije ponude na tragu je i Strategije Evropske komisije o modernizaciji politike EU na području javnih nabava. Za učinkovitije evropsko tržište javnih nabava Odbor regija ocjenjuje, da je u postupcima javnih nabava kriterij ekonomski najpovoljnije ponude sasvim primjeren za ostvarivanje ciljeva na području inovacija, socijalnih zahtjeva, trajnosti i okoliša.⁵² To uključuje zaštitu okoliša, energetske učinkovitost i borbu za klimatske promjene, promociju inovacija i socijalnu uključenost, kao i osiguranje najbolje mogućih uvjeta za pružanje visoke kvalitete javnih usluga.

Ured za središnju javnu nabavu Vlade RH⁵³ priključio se Programu Vlade RH pod nazivom "Dovesti svoju kuću u red"⁵⁴, potpisavši dokument o stvaranju preduvjeta za uspostavljanje sustava zelene javne nabave po kriterijima ekonomski najpovoljnije ponude gdje će se uzimati u

---

⁵¹ Europska komisija, Izvješće o napretku Hrvatske za 2010. godinu, Bruxelles, 09. 11. 2010, s. 30 i dalje, <http://www.antikorupcija.hr/Default.aspx?sec=508>, očitavanje 01. 09. 2011.

⁵² Mnenje Odbora regij – Modernizacija politike EU na području javnih naročila: Za učinkovitiji evropski trg javnih naročila, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:192:0004:01:SL:HTML>, očitavanje 01. 09. 2011.

⁵³ Ured za središnju javnu nabavu je stručna služba Vlade Republike Hrvatske koja obavlja poslove središnje javne nabave za središnja tijela državne uprave, uz odgovornost prema poreznim obveznicima, državnom proračunu, obveznicima središnje nabave, te svim gospodarskim subjektima uključenim u javno-nabavno okruženje u cilju ostvarivanja ušteda u javnoj potrošnji, vodeći računa o optimalnom odnosu između kvalitete i cijene nabavljenih roba, radova i usluga, uvažavanju ekoloških i socijalno prihvatljivih načela, održive nabave te poticanju malog i srednjeg poduzetništva.

⁵⁴ "Dovesti svoju kuću u red" je program kojeg je u svibnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske donijela s ciljem poboljšanja energetske efikasnosti, ostvarivanja financijskih ušteda te uvođenja sustavnog i kontinuiranog gospodarenja energijom u objektima u vlasništvu i na korištenju Vlade Republike Hrvatske. Za provedbu Programa zaduženi su Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Program Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj (UNDP), a financira ga Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji je za petogodišnju provedbu osigurao 47 milijuna kuna.

obzir energetske i ekološke karakteristike proizvoda i usluga⁵⁵. Promjena Zakona o javnoj nabavi otvara mogućnost i za realizaciju toga projekta, time da uvažavanje određenih mjera energetske efikasnosti ekologije i održivog razvoja kroz ekonomski najpovoljniju ponudu od strane Ureda za središnju javnu nabavu, može biti poticajno i za ostale naručitelje, kako javne tako i sektorske, da te kriterije ugrade i u postupke javne nabave koje oni provode.

Summary

In this article the author gives insight of legislative regulation and analysis of “most economically advantageous tender” application in public procurement procedures in the Republic of Croatia. The article points out on main obstacles for application of this practice, considering that “most economically advantageous tender” is almost negligible criterion in public procurement procedures.

Frequent changes of public procurement legislation did not affect increasing number of procedures in which, along lowest price, other criterion were represented, which could achieve “value for money” objective. Restrictive approach of the State Commission for Supervision of Public Procurement Procedure in application of this criterion, which demands from contracting authority that literally every criterion value, even the evaluation for qualitative criteria, could be recalculated in monetary amount, additionally discourages contracting authorities to conduct procedures applying “most economically advantageous tender” criterion. New Public Procurement Act, which will be applied from 1st January 2012, author sees as a chance for change in approach, for which additional special education is necessary for all participants in that procedure.

---

⁵⁵ <http://www.sredisnjanabava.hr/priopcenje-za-javnost-vezano-uz-sklapanje-sporazuma-o-suradnji-izmedju-ureda-za-sredisnju-javnu-nabavu-i-projektne-jedinice-programa-ujedinjenih-naroda-za-razvoj-undp>, očitavanje 28. 08. 2011.